شرائط اشتر
ولاياتده سنه‌لكى
۱۳۰ آلتى آيلغى
۷۵ غروشدر
اوچ آيلق يوقدر

اداره : استانبول

ابو السعود جاده‌سى

ثروت فنون

شرائط اشترا
درسعادتده سنه‌لكى
۱۰۰ ، آلتى آيلغى
۵۰ ، اوچ آيلغى
۲۵ غروشدر

عالم مطبعه‌سى

احمد احسان وشركاسى

پنجشنبه كونلرى چيقار ، فنون ، ادبيات ، صنايع و تجارتدن

بحث ايدر مصور عثمانلى غزته‌سى

سر محرر و مديرى : احمد احسان

درسعادتده نسخه‌سى ۱۰۰ پاره‌در

عدد ۷۲

پنجشنبه — ۱٦ تموز سنه ۱۳۰۸

ايكنجى سنه — اوچنجى جلد

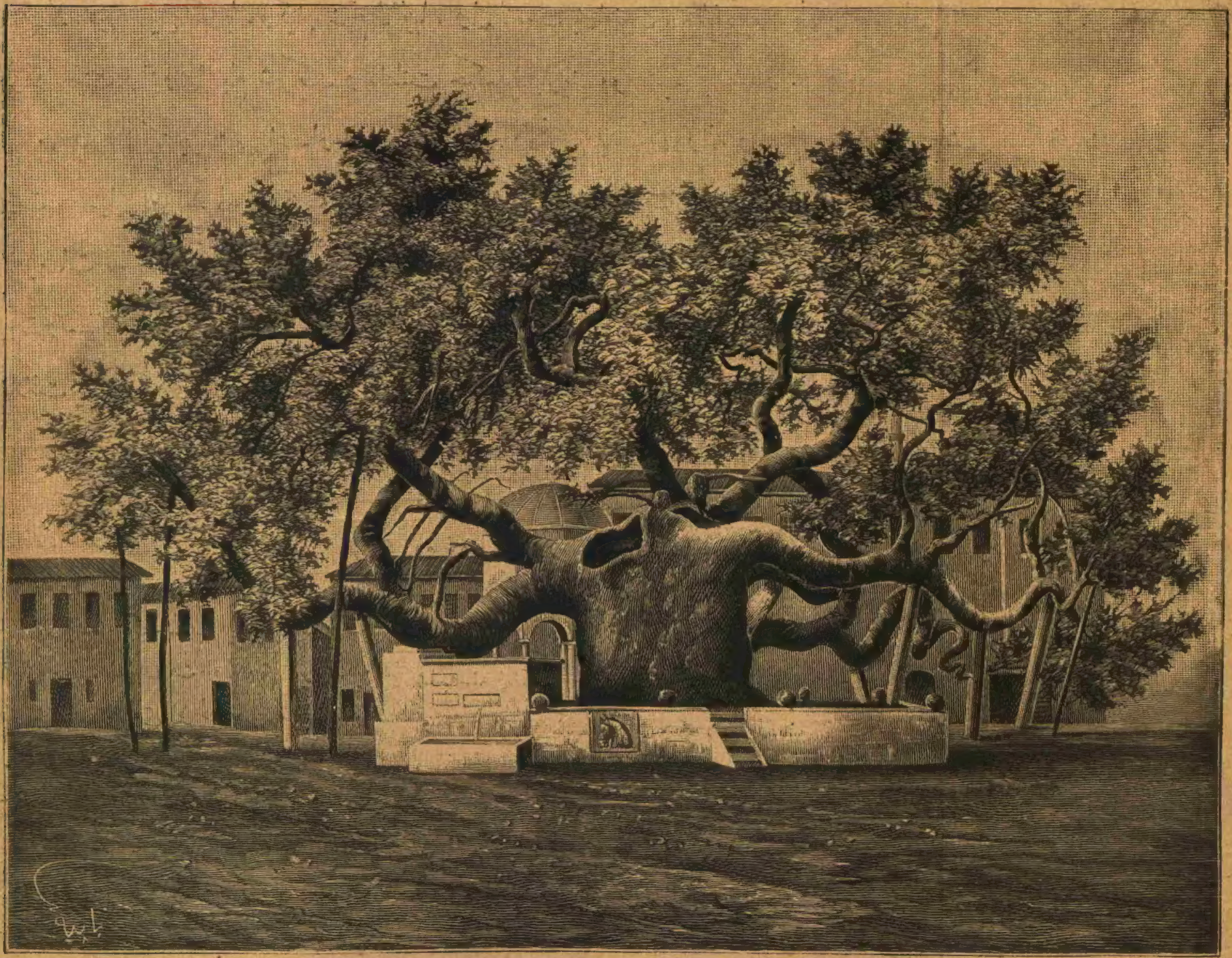

استانكويده موجود فوق العاده جسيم بر چنار اغاجى

Une platane gigantèsque à Stankeuy

...TÜPHANE - ANKARA - 1946

تبریك مملوكانه

جناب رب عزت ،شرف حلولی جمله مؤمنین ومؤمنات ایچون مبدأ سرور وشادمانی اولان ماه‌محرم مكرمی شهریار ملك خصلت وتاجدار معالی منقبت افندمز حضرتلرینك حق جلیل خلافتپناهیلرنده متیمن ومسعود وبویله بیكلرجه‌ایام مسعوده‌یی ادراكه موفق بیورسون آمین .

غرهٔ غرای محرم الحرام چكن بازار ایرتسی آقشـامی آفاق شهر شهیردن طلعت نمای بهجت‌اولمش وهلال نوظهور، اسلامیتك ۱۳۱۰ سنه‌یه اقتراننه براعت استهلال اولمق كبی برتبشیر آسمانی‌ایله باجمله قلوب اسلامی لبریز نشاط ومسرت ایله‌مشدر .

اجلال واقبال اسلامك بیك اوچیوز اون سـنه‌دن بری دوام وقوامنه بر اشارت مخصوصهٔ سماوی.قدر ومنزلت دین مبینه برعلامت علویهٔ آلهی اولان اشبو تجدد سال میمنت اشتمال فرق مباهات مسـلمینی متعالیٔ سمای مفخرت ایده‌رك ظل ظلیل كبریا ،وكیل خاتم‌الانبیا ، ولی‌النعمت بی‌امتنان ، خلیفهٔ پرعدل واحسـان افندمز حضرتلرینك تمادیٔ عمر وعافیت وفزونیٔ ایام شوكت وسلطنت حكمداریلرینه مواظب قیلمشدر .

۱۳۱۰ سنهٔ هجریه‌سی اعصار اسلامیتك اون دردنجی قدمهٔ دورانه وصولنی مخطرد . اشبو مبدأ فرخنده فال اون درت عصرلق بر اسـاس میتنك مادام الدوران شـعشعه نثار جـلادت اوله‌رق بتون جهـان ومكوناته انوار هـدایت وفیوضات مؤثرهٔ آلهیه‌دن اوله‌رق نجات وسلامت تبشیر بیورلدیغی مفسر اولمغله افراد اسلامك زبان مصادقت بیانی نجات‌وسـلامت اسلامی برقات دها افكار منورهٔ شهنشاهیلری ایله واصل مرتبهٔ علیا قیلان ذات كریم الصفات حضرت خلافت پناهینك توافر موفقیات وتزاید مظهریاتنه محصور قالمشدر .

معارف بیتیه

احمد راسم

معارف بیتیه مسـئلهٔ معتناسنك عصر اخیر ترقیده اكتسـاب ایتدیكی درجهٔ اهمیت جالب نظر دقت اوله‌جق مرتبـه‌یه وارمشـدر . حتی اولجه بوماده حقـنده یازمش اولدیغمز بند مخصوصده اطفـالی احوال حاضرهٔ مدنیه‌یه توفیقاً تربیه ایتمك ایچون عائله مكتبلرینك صورت تشـكلنده بر قاعدهٔ مخصوصه بولنمسـنی وبوقاعده‌نك ایجـابات زمانه‌یه توافقیله برابر چوجقلرك كرك فیسـیولوژی وكرك سوسیو لوژی قنلری نقطهٔ نظرندن تربیهٔ ذهنیه وجسمانیه ومدنیه‌لرینه خادم وسـائطك اسـتكمالنه چالیشلمسنی سـویله‌مش ایدك . اطفالك فیسـیولوژی نقطهٔنظرندن تربیه‌سندن تربیهٔ دماغیه‌یه قوت ومتانت ویرلمك لازم اولد-یغی اكلاشلمالیدر .

انسـان بدایت حیاتده مطاقـا تقلید شائبه‌سندن قورتوله‌مازـحتی بوخاصهٔ جبلیه اواخر حیـاته قدر دوام ایدر . تربیـهٔ دماغیه‌ده اك زیاده دقت ایدیله جك بر-شی وار ایسـه اودخی حركات طفـلده كوریلن ونتایج تفكراتی مبین اولان جهت تعقلی ایدن اپی‌یه محاكمه ایتمكدر . معلوم اولدیغی اوزره تربیه كلمات ظریفه وتعبیرات نازكانه اسـتعمالنده اولمیوب بلكه حركات بشریه‌نك اس‌الاساس متینی اولان تهذیب اخلاق نتیجهٔ منفرده‌سنده‌در . بنـاء علیه اطفالی هنوز آنا ، بابا ایله مكالمه‌یه كیر-یشـدیكی زماندن اعتباراً اخلاق حسـنه نقطهٔ نظرندن ایجاب ایدن حركاته آلیشد-یرمق واعتیادنی تسـهیل ایده‌جك مناقب وحكایانه وامثـال وتفصـیلانه كیرشـمك لازمدر .

تربیهٔ دماغیه خصوصنده اطفاله تلقینی مطـلوب اولان اك برنجی ماده آنلری هرهانكی برماده اوزرینه اولورسه اولـون دوشوندرمكه آلیشدیرمقدر . زیرا فعالیت دماغ تفكر ایله آشـكار اولور . چوجق بدایت حیاتندن براز صكره هر كوردیكی حقنده دوشونمكه باشلارسـه دماغده‌كی قوهٔ نائمـه یواش یواش تیقظ یاب اوله‌رق استكناه دنیلن خاصهٔ مهمه‌یی تولید ایدر . فقط چوجغی دوشـونمكه آلیشدیرمقده

دخی نظریات عدیده واردر . مثلا بر آغاج حقـنده چوجغی تفكره آلیشدیرسـه‌ق چوجق اووجهـله دوشـونملیدركه نتیجهٔ تفكراتنده كوكك ، كووده‌نك ، داللرك ، یاپراقلرك نه‌یه خادم اولدیغنی صـوره‌رق آندن‌صكره میوه‌سنه‌نقل كلام ایده‌بیلسون. یوقسه صرف معده‌یه خدمت ایتمك فكریله بو آرموددن بكا قوپارك دیمسون . مقالات آتیه‌ده بوبابده ایراد تفصیلات ایده‌جكم .

تربیهٔ دماغیه‌نك اطفـالده صـورت حصـولنه اك زیاده خدمت ایده‌جك بر واسطه وار ایسه اودخی آنا وبابانك هیچ اولمازسه فنون طبیعیه‌نك اقسـام سطحیه-سنه واقف اولملریدر . بووقوف بالآخره تعلیم اطفالده آنلری دخی ایلرویه سوق ایده‌رك عائله مكتبی كیتدكجه ترقی ایدر . تربیهٔ دماغیه‌نك تمامیٔ حصـولی ایچون برده تحریض مسئله‌سی واردر . اكـر چوجق تحریض ایدلمیه جك اولورسـه سكون فكر ایچنده قالیر . زیرا دماغ متأثر اولدیغی ماده‌لرله اوغراشیر . افكار مجهوله كندیسـنی پك مشغول ایتمز . چوجغك اوحالده‌كی قدرت ذكاسـنی توسـیع ایتمك وذكاوت حاضره‌سنی آكلاشلمسی قولای ماده‌لر اوزرینه حصر ایله‌مك مطلقا تحریص فعلیله میسر اولور .

اوروپاده اجرا ایدیلن تجارب عدیده نتیجه سـنده اطفـالی اك زیاده تفحص واستكناهه سوق ایدن، فنون طبیعیه اولدیغی تحقق ایتمشدر . هله حساب ، هندسه كبی فنون جدیه تازه دماغلر ایچون هیچ بر حركتی موجب اولمامقده‌در . كندیسی ایچون مجهول بر طـاقم حیوانات عجیبه‌یی كـورمك وآنلرك حكایه‌لرینی دیكلیه‌رك منقبه صورتیله اولسون تاریخ طبیعیلرینی اوكرنمك مراقی بدایتنده یواش یواش باشلادیغی حالده صوكرینه طوغری پك زیاده آرته‌رق سؤاللرك آردی صیره‌سی كلمـدیكی وبو صـورتله اوقویوب یازمق كبی كمالات انسانیه‌یه هوسـكار اوله‌رق بر آن اول تدقیق طبایع اشـیایه منهمك اولدقلری اوروپا رجال واكابر معلمینك مصدقاتندندر . حتی مشهور ژول سیمون دخی مكاتب حقنده یازمش اولدیغی مشهور كتابنده :

«چوجقلری تحریص ایتملی. تجسس ، اطفالك اك برنجی سائق مدنیسیدر . بناءعلیه اولیای اطفال ، چوجقلرك تجسـنی تربیهٔ حاضرهٔ مدنیه‌یه اماله ایده‌جك وسائطه‌توسل ایتمه‌لیدر» . برده فرانسه مكاتب اولیه‌سنك عدم انتظامندن طولانی شكایت ایدییور . فرانسـه‌نك مكاتب اولیه‌سی پك‌مكمل و منتظمدر . لكن مكاتب اولیه‌دن دها اقدم اولان عائله مكتبلری هنوز درجهٔ ترقی‌یه واصل اولمامشدر . دیه‌رك بسط شكایات ایلیوور .

فرانسه ارباب تدقیقندن بری دخی :

— تربیه بحثی جای اهمیتدر . تربیهٔ مكتسبه‌یی‌عادتا دوشوندیرییور.اگراخلاق حاضره‌موجب رفاه‌افراد اولمیه‌جق درجه‌ده ایسه تربیهٔ مكتسـبه فنا بر اعتیاد مستقر حالنده قالیر . بنـاءً‌علیه چوجقلره عائله تربیه‌سی ویرمه‌دن اقـدم آنلری فنون طبیعیه مباحثاتنه سوق ایتمك وشو صورتله اولسـون تنور اذهانه الدن كلدیكی قدر موفق اولمق ضروریدر .

شوسوزلر موضوعلری‌اعتباریله شایان قید وتذكاردر . دماغك خاصهٔ فعـالیتنی تزیید ایدن وسائط مؤثره‌دن بری دخی اشغال مسئله‌سیدر . چوجقده دقت وثبات كبی خواص لازمه‌لك انتباهی آنی تدریجی صورتله برماده‌ایله مشغول قیلمقدر . فقط اشـغالده اصرار ودوام آرزوسی مدهش نتیجه‌لر كوسـترر . دماغ اطفال چابوق یورولور . بناء علیه تعب دماغ حاصـل اولدیغنی فرق ایده جك قدر آناده باباده بردقت مخصوصه بولنمق لازمه‌دندر .

اركان عائله چوجقده تربیهٔ دماغیه نك تأسس ایده‌جكنه اعتقاد حاصل ایتدكدن صـكره مكاتب اولیه‌یه اعزام ایتمه‌لیدر . چونكه آغوش مادردن آیریلیر آیرلمـاز خواجه‌كی سرت ، ضابط ، منتظم الحركات بر آدمك قارشوسنده بولنه‌جقدر . اوفكر تازه دائمـا او آغوش مهربانه متوجهدر . فقط اوفكر تازه دوشونمكه ، تفحصه میال اولنجه مكتبده كوردیكی عجائب خلقتدن ، منـاقب غریبه‌دن حظ ایده‌رك چیقه‌جغی زمانده والدینی خاطرلار .

تربیهٔ دماغیه‌نك تمامیٔ حصولنه خادم اولان وسائط مؤثره‌دن بری دخی تربیهٔ جسمانیه‌در . چوجقلرك حفظ الصحه‌سی ذاتاً عائله‌جه مطلوب ایسـه‌ده جاهـلانه حركت اكثریا آنلرك اختلال صحتنی موجب اولور . بو حالده والدینـك حفظ الصحهٔ اطفـاله صورت لایقه‌ده وقوفی درجهٔ الزمیته‌در . مختل‌الصحه برچوجق‌ایله تام الصحه بر چوجغك فعـالیت دماغی — طبیعیدركه — بر اولماز .

تربیهٔ جسمانیه چوجقـده قنـاعت ، تحدید آرزو ، راحت جسد ، كبی برطاقم آرزولر تولید ایدر . بودخی طولاییسیله تربیهٔ دماغیه‌یه راجع اولور . ایشـته شو افكار مسروده بوكون لازم‌الانقیاد، بر حالده كورینیور . بونك ایچون سایهٔ مكارم وایهٔ جناب ملوكانه‌ده سرعتله انتشار ایتمكده اولان معارف ملیه‌مزه اولیای‌اطفالك دخی شو جهتدن اولسون چالیشمه‌لری فریضه-دندر . حكومتك اقدامات متوالیه‌سنی تزیید ایده‌جك برشی وارایسـه او دخی افراد اهالینك اثر حكومته تمامیله توفیق حركت ایتمسیدر .

احمد راسم

حیات

احمد راسم

قیش اثناسنده بركیجه ایدی . كندی اوطه‌مه چكیلمش ، یازی‌یه طالمش ایدم . اپی خاطرمده‌دركه (مشاق حیات) عنوانلی رومانی یازییوردم. بو رومان‌شو آنه قدر یازدیغم رومانلرك همان اك ایسی‌در . اوراده فردوسـك ایوبده‌كی خانه‌دن صباحلین صورت خروجنی تصویر ایتدیكم صره‌ده ایدی‌كه اوطه‌مك قپوسی برصورت

برانكليز قپودانك زوجه‌سنی دكزه آتمسی (امريقا پوليس غزته‌سندن منقولدر)

محترزانه‌ده آجيله‌رق ايچری‌يه بری كيردی . بن كيره‌نه امالهٔ نظر بيله ايتمدم . فقط آياق پاتيردیسنك قپو اوكنده منقطع اولمسی طالقينلغم آراسنده نظر دقتمی جلب ايتدی . باشمی چويروبده

او وجودك كيم اولديغنی كورملك ايسته دم . قارشومده همان مجسم جنت تعبيرينه لايق اوله جق صور تدبری طور يوردی . صاچلری حدندن زياده اوزامش ، فقط بربرينه بر صورت غير مناسبه‌ده

كرفت اولمش ، بر طره‌سی النه دوشمش ايسه ديكر قيورملری قولاقلرينی اورتمش ، ناصيه‌سی يأس وفتوره دلالت ايده‌جك بر صورتده چيزكيلر ايچنده قالمش ، كوزلری هجوم دمك كثرتندن نادتا قان چناغی

وصفنه احرا بر شكل مخوف آلمش ، تراشی براز زياده‌جه كلمش اولديغندن وجهی صورت عاديه‌ده كيرلی بر منظره كسب ايتمش ، فسی الندهٔ اوستی باشی چامور ايچنده ايدی .

يواش يواش قالقدم . زيرا بو منظره بنی قورقوتيوردی . بو وجود ، الك زياده سوديكم بر آرقداشمك هيولای مستانه‌سيدر . اوفاق بيقلری بيله حال پريشانه ياقيشه‌جق صورتده آشاغيلی ، بوقاريلی طور يوردی . بن آياغه قالقنجه النی آغزينه كتوره‌رك :

— صوص ! ديدی . فقط بو صورت تكلمده غريب بر انديشه واردی . در حال آرقه‌سنه دونه‌رك اوطه قپوسنی كليدله‌دی . يوريه‌جك حالی اولمديغندن بر قاچ آديم آتار آتماز بر صيحه ايله يره دوشدی . خنجقره خنجقره آغلامغه باشلادی .

بن بو كريه‌نك سببنی بر آنده آكلا دم . او تازه فكری ، اوصاف قلبی ، او كنج وجودی رخنه‌دار ايدن حسه واقفم . بن او دماغك هر درلو انكشافاتنی ديكله‌مش ، تأثرياب اولمش ايدم . فقط شو حال بنی آندن قطع اميد ايتديره‌جك قدر مايوس ايتدی . او فكر هنوز نوشكفته ايكن بيله بر طاقم سرائر قلبيه‌نی محاكمه ايدردی . بولديغی نتيجه‌لر اودرجه شايان دقت مقاصدی مفسر اولوردی كه رفيقمك ذكاوت مخصوصه‌سی آنجق بونكله آكلاشيله‌بيلير . اوفكر بر حزن دائمی‌يه مظهر اولديغی قدر تحری ملاله دخی مفتون ايمشجه‌سنه تأثيرات خارجيه‌يی استكناهه چاليشير . غريب بر دور حيات آنی مدهش بر انديشه ايچنده براقمش ، مؤثر بر كدر دها اينی ماحیٔ آرام بر اضطراب كريبان تحمله صاريله‌رق آنی معنوی بر محنت مديده‌يه طوغری سوروكليوب كوتورمشدر . انسان دقايق

كاغدخانه قصری

Palais de l'Eau douce d'Europe

خفيهٔ قلبيه‌يه وقوف پيدا ايتدكجه معنويت بشريه‌نك جهان قدر واسع بر ساحهٔ تحولات اوزرنده بو انديشه‌يه اينانه‌جغی كليور . عوالم مشهوده وغير مشهوده‌يی احيا ايدن فكرك ، تأثر واضطراب كبی معنويانه تعلق اولان امراض وجدانيه‌يی نه‌قدر اعظام ايده‌جكنی دوشو نمك ايجاب ايدر . انسان سر وجدانيسنی نقل ايدركن حس ايتديكی اضطرابی تعريف ايده‌من . فقط آرقداشم بونی بكا تجسم ايتديردی . دوشوب آغلاديغی طرفه بر درلو باقه‌ميوردم . تسلی ويرمك كفايت ايتمز . آنی كندی حالنه براققدن ماعدا چاره دخی يوق ايدی . نهايت جبر نفس ايده‌رك يانه طوغری كيتدم . يوزی اوستنه دوشمش . چيقارديغی هر صوت مضطربانه‌يی متعاقب صرتی بر صورت مخصوصه‌ده شيشه‌رك اينيور . كردننك قسم مرئيسی قالك باشه فيرلامسندن طولانی شيشكن ، موراومغه مستعد بر حالده كورينيوردی . ياناشدم . مقصدم آرقه‌سی اوستی چويروب يوزينه صوسرمك ايدی . چويرديكم انناده آغزندن ، قلب مجروحنك تأثراتنه دال اوله‌جق صورتده قان كلمش اولديغنی كوردم . بر قاچ طمله يحتی دوداقلرينی سياهسی بر صورتده لكه‌لمش ، بيقلرينه بولاشه‌رق حيات مضطربانه‌سنه نشانه ويره‌جك بر صورتده‌يايلمش ايدی .

اوزمان تأثرم درجهٔ نهايه‌يه واردی . اعصابم ، آنده متانت وقوتنی غائب ايده‌رك بی تاب بر حالده يره دوشدم . بن ده خنجقره خنجقره آغلامغه باشلادم .

اوسر ، اوچوجغك ماحیٔ حياتی ايمش . بن بكای متأثرانه ايچنده اولديغم اثناده يواش يواش قالقدی . بكا بر صورت حزينانه‌ده خطاب ايده‌رك :

— قرداشم ! بو فكر بنی اولديره‌جك . بوكون تحقيق ايتدم . مدهش مؤثر ، بر بار حيات طاشيديغمی آكلادم . اكر بن اوله‌جك اولورسه‌م روحم پريشان بر صورتده كلير . سنی زيارت ايدر . بن معنويته اينانيرم . فقط بنی محزون محزون ابديته سوق ايدن شو اسباب ظالمانه‌يی آكا سويله . بكا قارشی ايتديكی اهانتی آكلات . سن متأثر اولمه . هانی سكا يازديغم بر مكتوبده دخی ديمش ايدم كه حياتك قدری نه اوله‌بيليركه مماتك تأثيری آندن بيوك اولسون . فقط بومشتاق معاصی ايچنده يشادم . تزكيهٔ روح بنجه ممكن اوله‌مدی . انسان صافيت وجدانی محافظه ايده‌مديكی دقيقه‌دن اعتباراً اولمش ديمكدر . شو حالم ، كريهم ، شو خون تأثر والله غليان هوسمدن نشات ايتمه‌مشدر .

سن بيليربلك كه انسان عنين اولسه بيله تأثرات معنويه‌دن آزاده قاله‌من . مادامكه هوس وار ، بشر ايچون ده بر بحران حيات احتمالی هر آن واقعدر . ديدی .

⁂

بو كنج ، بنم مكتب آرقه‌داشمدر . چوجقلغندن بری احتمالات حياتيه حقنده بر طاقم افكار غريبه سرد ايدر . فقط سلسلهٔ افكاری بر مبدأ منتظم بوله‌مامش اولديغندن بر صورت غير مطرده‌ده تحولات عديده كوستر . فلسفه‌سی صرف ذاتی اولوب عنديانده مصر دكلدر .

مکتبدن خروجندن صکره عالم سیر وتماشایه طالمش وبرمدت سودا دنیان علت مدهشه‌یه طوتولمش ایدی . سوداسی غریب بر صورتله باشلامش ایدی . مجمع آمالی اولان اووجوده هیچ بر وجهله تماس ایتمیه‌رك همان محبت حقیقیه صورتنده بر حس ایله متحسس اولمش ایدی . کاه اوینه چکیلیر . صباحدن آقشامه قدر دوشونور ، بعضاً نظری ساعتلرجه طاله‌رق نتیجه‌سنده انفعالپرور بر تبسم ایله متنبه اولور . بو ابتداء آنده غریب بر نشوه حصوله کتیره‌رك درت بش ساعت صفایاب بر حالده کزر . اکلندیرر .

برکون پرستیدهٔ قلبنك کندینه عدم مبالات ایله طاوراندیغنی حس ایدر . او زمان زوال محبته احتمال ویرر . احتمالی بیولنور . قوت ویرر . بردن بره کسر رابطه‌یه قالقیشیر . حتی موفق‌ده اولور . فقط بو موفقیت آنده انتظام مفکره‌نی اخلال ایده‌جك درجه‌ده مغلوبیت حصوله کتیرر . بکا سرائر قلبیه‌سنی برر برر آکلاتدیغی زمان تسلی‌یه اوغراشدم . تسلی آکا کار ایتمیور ایدی . او بر نتیجهٔ جدیه ایستیوردی . تکرار حصول ائتلافه چالیش دیدم . کبر نفسنه یدیره‌مدی .

بکا کلدیکی آقشام ایسته‌میه‌رك بر تجسسده بولنمش ایمش . تجسسنك نتیجه‌سنده قلبنه مالك اوله‌مدیغی اوقادینك ، دیکرینه مغلوب اولدیغنی آکلامش . صوك فلسفه‌سنی اکلاندیغی زمان نتیجه‌ده :

— مادامکه هوس‌وار . بشر ایچون‌ده بر بحران حیات احتمالی هر آن واقعدر . دیمش ایدی .

**
*

صباحلین کوکسندن مضطرب اولدیغنی آکلاتدی . بن‌ده آکا سیئهٔ عشرت نتیجه‌سی اولدیغنی سویله‌دم . اوبوشدك . آقشامکی حالنی نقل ایتدم . محجوبانه بر برصورتنه باقه‌رق :

— سن بنی محو ایدن اوسبی بیلیرسك . فقط آییقلغمده بنی اوتاندیره‌جق حاللرمی سویله‌مه . دیه‌رك وداع ایتدی .

کیتدی . آره‌دن اون بش کون کچدیکی حالده بر یرده کوره‌مدم . عادتا بکا مراق اولدی . آرادم . نتیجهٔ تحقیقمده پروسیا خسته‌خانه‌سنده اسیر فراش اولدیغنی طویدم . قلبم پاره‌لنه‌جق ایمش کبی عظیم اضطراب ایچنده قالدی . درحال شیشلی تراموایینه بینه‌رك خسته خانه‌یه کیتدم . بنی امراض صدریه مبتلالرینك حجره‌لرندن برینه کوتوردیلر . اوطه‌دن ایچری‌یه کیردیکم آنده باشی ، صقاللری معطروش بر کنج اوطوریوردی .

کوزل ، تیزنکاهلی کوزلری حدمعروفندن زیاده آچیله‌رق بکا دقتله باقدی . درحال چهره‌سی دکیشه‌رك :

— راسم ! دیه باغیردی . بر کریه‌یی متعاقب کندندن کچدی .

بولوحه مدت حیاتمده کوردیکم الواح اضطرابك الك مؤثری ایدی . خسته‌خانه‌دن آغلایه آغلایه چیقدم .

درت کون صکره خبر وفاتی کلدی . بیچاره رفیقم آتش حسیات ایچنده اریدی کیتدی .

احمد راسم

ثروت فنون اداره‌سنه

علوم و فنونده باحث جرائد موقوته میانده برنجی درجه‌یی احراز و تحت ادارهٔ علیه‌کزده بولنان « ثروت فنون » مملکتمزده بولنان هر درلو ترقیاتی صره‌سیله پیشگاه قارئینه وضع ایتدیکندن ناشی مدار افتخارمزدر . بویله بر اثر مهم و ترقی کسترك انتشارینه دلالت علیه‌کزدن طولایی تکرار بتکرار تبریکله دوام موفقیاتنی جناب حقدن تمنی ونیاز ایلرم . غزته‌نك ٦٨ نومرولی نسخه‌سی مصادف نظر مطالعهٔ عاجزانه‌م اولدی . چتلی معدن صویی حقنده‌کی بندن طولایی بالخاصه تشکر ایلرم ؛ فقط اثنده ایضاح ایدیله‌جك بعض نقاط بولندیغندن بونلرك عرضنی احترامات فائقه‌مك تقدیمنه وسیله اتخاذ ایتدم :

چتلی صویندن مقاله‌کزده یازلدیغی کبی سنوی الی بیك قدر شیشه فروخت ایدلمکده اولوب فن تداوی نقطهٔ نظرندن چتلی صوینك مرجح بولندیغی وشی وسائر اوروپاده کلان صولر ایله ثبت ایدیلورسه بومقدار یلك جزؤی قالیر وشی منصبنده صرف ایدیلان‌نماعدا سنوی التی یدی ملیون قدر شیشه صو فروخت ایدر . چتلی صویی طب نقطهٔ نظرنجه دهااعلی اولدیغی حالده مملکتمزده اولان اجنبی صولره رقابت ایده‌مامسنك بر قاچ سببی واردر :

دیبکلکز اوزره اولا شمدیلك بلغوز فابریقه‌سنك مطلوبه موافق ابو خمورلی شیشه اعمال ایده‌مامسنده شیشه‌لرك خارجدن جلبی ؛ وسائط نقلیه‌نك دها اوقدر سهل اولمامسی ؛ ثالثاً اوروپا معدن صولرینه نسبتله شیشه باشنه اخذ ایدیلان رسمك چوق اولمسیدر . اشته بو سببه مبنی صو شمدیکی حالده اوقدر اوجوز فروخت ایدیلمیور . زیرا جزؤی ملاحظه ایله اکلاشیلیرکه شیشه باشنه تسویه اولنان یکرمی پاره رسم یوزده اوچیه رادده‌سنده‌در . حالبوکه آوروپا میاه معدنیه‌سی یوزده سکز رادده‌سنده کمرك تسویه ایلیور . اعطا اولنان اشبو یکرمی پاره رسمدن واقعا بروسه خسته‌خانه‌سی استفاده ایلیورسه‌ده رسمك دونده استیفا اولنمسیله طبیعی مقدار فروخت تزاید ایلیه‌جکندن ینه خسته‌خانه‌جه اوله‌جق استفاده بر رادده قالیر وبلکه آرتار . اشته چتلی صوینك میاه اجانبه رقابت ایده‌مامسنه بر سبب‌ده بودرکه حمله‌سنك ایهٔ ترقیاتو ایهٔ جنابه جهانبانیده بر طرف اولدرق آوروپا صولرینه رقابتی محققدر ؛ زیراکه ایشو موانع بر بر زائل اولدیغی کبی فضله رسم جهتی دخی دردست تنزیلدر .

اشته افندم . شو اوقاتده ملاحظه‌نك‌ده مقالهٔ عالیکزه علاوه اولدرق غزته‌یه درجیله تکرار تشکرات عاجزانه‌ملك قبولنی رجا معرضنده تقدیم ورقیه ابتدا ایتدم .

اجزا سرمفتشی
فریق
فائق

تلسز تلغراف

فنون شتاده صاحب معلومات اولان بعض ذواته ویریلان « آیاقلی کتبخانه » نامی خوش کوریلورسه ادیسونه‌ده « اختراع ماکنه‌سی » دیمك لایقدر . ادیسونك اختراعاتی متعدد وهمان کافه‌سی‌ده عقله وله‌رساندر . اشته صوك بر اختراعی دها « تلسز تلغراف » .. بر قاچ آیدنبری امریقا واوروپا جرائد فنیه‌سی بو اختراع جدید ایچون ایجه کورلدی چیقاردیلر . بزده کورلتی‌یه قاریشه‌لم . فقط بو اختراعك اساسی‌ده عالم مدنیتده هرکزن بر خارقه‌سی رونما ، بربشقه قوتی ، بربشقه تأثیری ظاهر اولان ویکرمنجی عصرك حوضهٔ فنونده مهم برموقع قزانه‌جق کبی کورینان « الکتریق » در . طوغریسی قوهٔ الکتریقیه‌نك تطبیقات عدیده‌سنه هپمزك عقلی ایرمیور . تعریفات فنیه‌یی بتون ذهنلر قاورامیور . تلسز تلغرافی اکلایوب اکلامق ایچون بزده یك درین کیتمیه‌لم . بر فکر حاصل ایتمك کافی . لکن نه‌یاپسه‌ق ینه ایشه برازاساسدن . براز اولدن باشلامغه احتیاج وار . . .

تلغرافله برآنده فکریمزی بورادن بغداده ایصال ایده‌بیلورز . عجبا نه‌سایه‌سنده ؟ جریان الکتریقی‌نك تأثیریله دمیرك موقت صورتده مقناطیسلانمسی واردر . البت ایکنه‌لری جذب ایدن ، طوتان اکری مقناطیسلی دمیر پارچه‌لری کورلمشدر . اشته شو خاصه‌دن معرا دمیر چوبوق آلملی ، اطرافی اوزون باقیر تل صاریلی بروشیعه ایچنه قویملی . باقر تلك ایکی اوجنی بر پیلك ایکی قطبیله برلشدیررسه‌ك تلدن جریان الکتریقی کچمکه باشلار . نرم دمیر پارچه‌سی‌ده مقناطیسلانیر . جریانك دوامی مدتجه یعنی تلك ایکی اوجی پیله مربوط قالدقجه کندیسنه یاقلاشدیریلان دیکر بر پارچه دمیری چکر .

فقط تلی پیلدن آییروب جریان کسلدیکی آنده دمیرده مقناطیسی همان غائب ایدر . دمیری جذب ایتمز . طاش کبی قالیر .

دمیرك بویله بر آنده تلی پیله طوقوندیرمقله مقناطیسلانمسی ، تلك آیرلمسیله مقناطیسنی ضایع ایتمسی تلك طولی نه قدر اوزون اولورسه اولسون ینه وقوعه کلیور . شو شرطله‌که جریانی قطع ایده‌جك بر عارضه اولمسون . مثلا دمیر پارچه استانبولده وپیلده بغداده بولنسون . بو پارچه دمیرك یقیننه متحرك دیکر بر پارچه دها قویه‌لم . ثابت دمیر مقناطیسلانمامش بو متحرك پارچه بر زنبرك ایله براز ایریق دورسون . ثابت دمیر مقناطیسلانجه طبیعی متحرك دمیری چکه‌جك . مقناطیسیتی زائل اولنجه ینه کیرو کیده‌جك . ثابت دمیره بر جریان ویررسه‌ك ، بر جریانی کسرسه‌ك متحرك دمیرده بر کلیر ، بر کیدر . اشته شو حرکت برطاقم اشارات ایصالنه واسطه اولیور . شو حرکت برطاقم ماکنه‌لر واسطه‌سیله طیق طیق ، طیق کبی بر صدا چیقاریور . بویله اوزون وقیصه طیق طیقلرله نقطه وچیزکی حصوله کتیره‌رك تکمیل حروفاتی دنیانك اوبر اوجنه ایصال ایله قالماشلر . شمدی تلغرافلری حروفاتله طبعه موفق اولمشلر ، تلغراف چکنك یازیسی بیله عیناً نقل ایدلمش ، اشکال وتصاویر بیله تلغرافله کوندرلمش . . . یالکز بر تل ایله متعدد تلغرافلر بر آنده آلوب ویرلمکه باشلانمش . . . فقط بو احوالده اساس ینه دمیرك جریان الکتریقی ایله مقناطیسلانمسی ، جریان کسیلنجه همان حسسز تأثیرسز قالی ویرمسیدر . . . شو اساسه کوره‌ده تلغراف ایچون‌ده اوچ قسم آلت لازمدر . بری جریان الکتریقی حاصل ایده‌جك منبع . ایکنجیسی مخابره ایدیله‌جك ایکی محل آره‌سنده برواسطه اولان اوزون تل . اوچنجیسی‌ده اشارتلری قید وضبطه مخصوص آلت .

قوجه ادیسون بودفعه نه‌یاپدی ؟ آره‌ده‌کی واسطه‌یی قوپاروب آتی ویردی . آرتق او قوجه قوجه ادیم باشنده‌کی صیریقلره ، اوزرلرنده‌کی پورسلن کاسه‌جکلره ، اوزانوب کیدن متعدد تللره محتاج اولمه‌دن تلغراف کوندریله‌جك . . . اختراعات جدیده شبهه‌سز مدنیتك تکملنه واسطه‌در . فقط بر ذاتك دیدیکی کبی بو ایجادلر ، اختراعلر بشریتك شاعرانه جهتلرینی ابطال ایدیور . . . اویله‌یا ! تلغراف تللری اورته‌دن قالقارسه منی مینی یاوروجغك والده‌سنه « آننه‌جکم ! مکتوبی بوتله باغلارلرده‌می چکرلر ! . . . » سؤالنی ایراد ایتمسی تصوری آرتق یادی .

روزکار اسدکجه آهنکساز اولان ، کیجه‌لری کومه کومه قوشلره تونکلك ایدن تللر یرینه الاستیق برسیال اولان هوا واسطه اوله‌جق ، بر نقطه‌دن دیکر بر نقطه‌یه بوتموجات الکتریقیه بر طاقم اشارات نقل ایده‌جکدر .

صدایی حاصل ایدن نه‌در ؟ اهتزاز دکلمی ؟ بو اهتزاز هواده برطاقم موجه‌لر حصوله کتیره‌رك اوزاق یرلره قدر صدایی ایصال ایتمیورمی ؟ اشته بو اسباب حکمیه‌یی درپیش ایدن ادیسون شویله بر دوشونمش‌ده کندی کندینه دیمش‌که :

اولدقجه شدتلی اهتزازات الکتریقیه حصوله کتیرملی . بو اهتزازاتك شدتیله متناسب موجه‌لر ، عکسلرده حصوله کلیر . بونلر مناسب صورتده ترتیب ایدلمش برطاقم مأخذه‌لرده اهتزازاته سبب اوله‌بیلیر . بناءً علیه اکلاشیله‌بیلیر ، معنا چیقاریلیر اشارات مخصوصه هوای نسیمی‌دن بشقه برواسطهٔ مادیه‌یه احتیاج مس ایتمه‌دن بو اهتزازات ایله نقل اولنه‌بیله‌جك . . . . . اما — اماسی وار — بو تموجات یاخود اهتزازات الکتریقیه — دکز کنارنده آتیلان طاشك سطح بحرده حصوله کتیردیکی متحد المرکز موجه‌لرك ساحله چارپمسیله زوالی کبی —

صنايع نفيسه‌ده تابلو : چماشيرجى قادينلر

بر یره طوقونورسه طوقوندیغی بر آن زواله اوغراتیر . بو اهتزازات هواده یاییلیرکن اولره*. اغاجلره ، بایرلره حاصلی تناسبنی ، اهنکنی بوزه‌جق بر مانعه‌یه تصادف ایتمالی . . . ادیسون بو درده‌ده دوا بولمش . یوکسک یرلره ترتیبات مخصوصه ایله یاپلمش متهزز لوحه‌لر وضع ایدیور . او صورتله که بو ایکی لوحه آره‌سنده‌کی خط مستقیم اصلا ارضه تماس اولمیور . . . دکزلرده ایش قولایلشیور . کمیلرک دیرکلرینه قابل انحنا واهتزاز معدنی بیوک لوحه‌لر قونیله‌بیلیر . بونلرده بر منبع الکتریقی ایله اتصال کسب ایده‌بیلیر . قره‌لرده ایسه یا یوکسک بنالردن استفاده اولنور . یا مخصوصاً بالونلر قوللانیلیر . جسیم بر جهاز الکتریقی ایله غایت قوتلی جریانلر حصوله کتیریلر و مثلا شمدی تلغرافلرده قوللانیلان مورس الفباسی اصولی اوزره اوزون وقیصه اشارتلر ویره‌جک صورتده بو لوحه‌لردن بری اهتزاز ایتدیریلیرسه بو اهتزازات طبقات هوائیه‌یه تأثیر ایده‌رک انی‌ده موجه‌لندیره‌جک وبو موجه‌لر اوزاقده دیکر بر لوحه‌یه تصادف ایدنجه بو لوحه‌یی اولجه برنجی لوحه‌ده حصوله کتیریلن اهتزازات ایله متناسب وهم آهنک اوله‌رق متهزز قیله‌جقدر . یعنی بو لوحه‌ده اوزاقدن اهتزازاتی اوزون وقیصه اوله‌رق آله‌جقدر . بونلرک ضبطی ، قیدی ، پک قولایدر . . . اشته تلسز تلغراف کوندرلدی ! بو اصوله باقیلیرسه « فلانه تل چکدم ! » دینه‌میه‌جک . « لوحه تترتدم ! » بلکه دینور .

تلسز تلغرافک نه کبی فوائدی واهمیتی اوله‌بیلیر ؟ ابتدا مصرفجه و سرعتجه استفاده پک زیاده اولور . . . سیس هوالرده کمیلر آره‌سنده اک کوزل بر واسطهٔ مخابره‌در . محاربه زمانی تللر قطع اولنمق تهلکه‌سی واردر . قومانداندان بو واسطه ایله تل قویمسی ، دشمن طرفندن کسلمسی تهلکه‌سنی دوشونمه‌دن امنیتکارانه مخابره‌یه موفق اولور .

تلسز تلغراف بلکه پک جدی کوریلمزدی . . . فقط بونجه اختراعاتی میدانده طوران ادیسون قناعت کامله حاصل ایتمدکجه بر کشفی اورته‌یه چیقارماز . بر کشفک جدیتی و اهمیتی ایچون ادیسونه نسبتندن بیوک دلیل اولەمز .

اوروپا وامریقا غزته‌لری یکرمنجی عصرده تلسز تلغرافک نه صورتله استعمال اولنه‌جغنی کوستریر رسملر بیله قویمشلر ، ترتیباتی کوسترمکه چالشمشلردر . . . یعنی ادیسونک بو اختراع جدیدینه اولمش ، یتمش وتطبیقاتنه کیریشلمش نظریله باقمشلردر . . . هایدی بزده باقه‌لم . فقط دیکر طرفدن نیقولا تسلا اسمنده بر امریقالی‌ده غایت قوتلی جریانلر اعانه‌سیله ضیای الکتریقی‌ی — تلسز ، ملمسز اوزاقجه بر یره نقل ایده‌جکنی و بلا تماس الکتریق لامبه‌لری اشعال ایده بیله‌جکنی سویلیور بوکا نه دیه‌لم ؟

م . صادق

ایلروده غزته‌جیلک

« رەوو بلو » فرانسه مجامع موقوته‌سنک اک مشهورلرندندر . آره صره تحف بندلر نشر ایدر . نسخ اخیره‌سندن برنده‌ده غزته‌جیلق حقنده بر مقاله نشر ایتمشدر . محرر مقاله اوروپا و امریقا غزته‌لرینی ناشر حوادث‌دیه تعریف موده‌سی کچدیکنی اکلاتدقدن صکره غزته‌جیلرک عالم مدنیته برچوق خدماتی سبقت ایتدیکنی یازیور و بر ایکی خوش فقره نقل ایدییور .

فی‌الحقیقه سیاحاتیله مدنی عالمده شهرت قزانان وطوغریسی آفریقا قطعه‌سنک بر درجه طانلمسنه سبب اولان (ستانله‌ی) نویورق غزته‌سی مخبرندن بشقه بر شیء دکل ایدی . واو غزته اداره‌سی کندیسنی آفریقایه لیوینغستونی بولمق ایچون کوندردی . یالکز بومی ؟ بر غزته اداره‌سی‌نک کشفیات ایچون هیئت سفریه کوندردیکی و بر قوم حقنده معلومات آلمق ایچون بیوک فداکارلقلر اختیار ایدرک بونلر آره‌سه برایکی مخبر صوقدیغی واردر .

فقط شو عصر ترقیده غزته جیلکک ایلروسی نه اوله جق ؟ چونکه هر شیءده بر تکمل کوریلیور . آرابه یرینه شمندوفر قائم اولدی ، بونلر شمدی بخارله متحرک ایسه برمدت صکره الکتریقله ایشلیه‌جک — کیجه‌لری غاز یاقیلیرکن بونک یرینه ضیای الکتریقی طوته‌جق . — عجبا غزته‌جیلق ده بشقه بر شکله کیره جکمی ؟ غزته‌جیلرک اک برنجی منبعی « تلغراف » در . لکن اوروپاده تلفون استعمالی تعمم ایتدکجه ومسافات بعیده‌یه تلفون خطوطی تأسیس ایدلدکجه غزته‌لرک شکلی‌ده دکشمک محتملدر .

« رەوو بلو » شو نقطه‌دن محاکمه‌سنی یورودوب دیورکه : ادیسون شمدیکی « اوقونور غزته‌لر » یرینه بر « سویلر غزته » تأسیسنی تصور ایدییورمش . بو تصور خیر . فعله کلیرسه غزته‌یه آبونه اولان ذاتک خانه‌سنه غزته اداره‌سی (ترقوس شرکتنک بورو اوزاتدیغی کبی) بر تلفون تلی اوزاده‌جق . آبونه استدیکی زمان بر دوکمه چویره‌جک اک تازه واک کوزل حوادثی همان دیکلمکه باشلایه‌جق .

دنیادن هر طرفدن غزته‌جی‌نک اوطه‌سنه تلفونله حوادث سویلنه‌جک . غزته‌جی‌ده احتمال بونی بر آنده آبونه‌لرینه توزیع ایده‌جک . آبونه‌لرک بو صره‌ده بالطبع مشغولیتلری بولنه‌جغندن غزته اداره‌سی طرفندن تبلیغ اولنان حوادث ، یاخود بر ذاتک نطقی یاخودیکی براوپرا فونوغرافلری واسطه‌سیله ضبط ایدیله‌رک استنلان زمانده تکرار اولنه‌جق .

حاصلی « رووه بلو » محرری یکرمنجی عصر میلادی‌ده تلفون تعمم ایدوب « فونوغراف » ده همان هر خانه‌ده لوازم بیتیه صره‌سنه کچدیکی زمان شمدیکی غزته‌جیلکک ده پک اهمیتی قالمیه‌جغنی اکلاتمق استیور .

م . صادق

رسملرمز

اشجار مشهوره‌دن استانکویده کائن چنار آغاجی

رسممز ، کورلدیکی اوزره بر چنار آغاجیدرکه استانکوی جزیره‌سنده حکومت قوناغیله قلعهٔ شاهانه وحسن پاشا جامع شریفی بیننده واقع میدانک وسطنده بولنیور . رسمک فطوغرافی ایلک بهارده قلعهٔ شاهانه جهتندن آلنمشدر ، کورلدیکی اوزره آغاجک کوکنی ؛ تقریباً ٥٠ مترو مربعنده بربچوق مترو قدر مرتفع ، بر سد احاطه ایتمشدر . آغاجک کوکی ١٠ مترو ٦٠ سانتیمترو محیطنده‌در . وضعیت افقیه‌یه قریب اوله‌رق درت یاندن اوزانان درت بیوک قوللرینک قالینلغی ایسه تمام ٣١٧ متروdr .

بو جسیم آغاجک هیئت مجموعه‌سی — کونش زوالده ایکن — آرض اوزرنده تقریباً ١١٨٥ مترو مربعی محلی سایه‌دار ایدییور !

رسمده کوردیککز قوللرک آلتنه موضوع دیرکلر ٢١ عدد اولوب ٩ ی مرمر ، ١٢ سی آغاجدندر . سدک جوارنده‌کی بارکیر قفاسی ایسه آثار عتیقه‌دن اولوب اخیراً جزیره‌ده اجرا ایدیلن حفریات اثناسنده ظاهره چیقارلمش اورایه قونلمشدر .

کوریلان چشمه‌دن دخی خارج شهرده بر صو منبعندن اجرا واساله ایدیلن کوزل بر صو دائمی صورتده جریان ایدر .

غدارلق

اولکی نسخه‌مزده نیویورقده وقوع بولان تراموای حیدودلغی رسمنی درج ایلدیککز صره‌ده اشبو رسمک مأخذینی خبر ویره‌رک امریقانک مصور پولیس غزته‌سندندر دیمش ایدک . بو دفعه ینه اوغزته‌ده مصادف نظر دقتمز اولان بر رسمی دها نقل ایلیورز . اشبو رسم (بوید) اسمنده‌کی بر انکلیزک زوجه‌سنی سائقهٔ حدتله راکب اولدیغی یلکن کمیسندن دکزه آتمسندن صکره زواللی قادینک سفینه‌نک جان هولیله حلادینه صاریله‌رق طائفه‌لردن بری طرفندن قورتارلدیغنی ارائه ایدر . کمینک اسمی (میراندا) اولدیغی رسمده دخی کورولور . اشبو انکلیز مذکور کمینک قپودانلرندن اولوب سودیکی بر دیکر قیزله عقد رابطهٔ ازدواج ایچون برنجی زوجه‌سنی دکزه آتمق غدارلغنی کوسترمشدر ، شو یولده‌کی بر حرکت جنائیه‌نک نصل حوصلهٔ انسانیه‌یه صیغه‌جغنه سزده متحیرسکز آ ؟

کاغدخانه قصر دلاراسی

استانبول مسیره‌لرینک سرفرازی اولان کاغدخانه دره‌سنی تزیین ایدن قصر دلارای همایون ایله پیشگاهنده چاغلیان حوضه‌سنک بر اوفاجق تصویرینی بو نسخه‌مزک صحیفهٔ ترسیمنده کوریورسکز . رسم فطوغراف حضرت شهریاری عبداه برادرلرک بر فوطوغرافندن اوتوتیپی اصولیله ویانه‌ده یاپدیرلمش اولوب شهرشهیرمزک مناظر مخصوصه‌سنی قارئینه ارائه ایتمک اوزره ترتیب ایتدیکمز رسملر میانه داخلدر .

اسکیمولر

کوردیککز رسم اسیانک واوروپانک شمالده بولوب پک چوق دفعه‌لر اوراق موقوته فنیه‌یه مرمایهٔ مقال اولان اسکیمولرک آوجیلقلرینی کوسترر ، معلوم اولدیغی اوزره اسکیمولر هپ بوزدن اویه قولبه‌لر ایچنده یشارلرسه‌ده محتاج اولدقلری رن کیکی آوینه چیقدقلری زمان رسمده کوردیککز اوزره موقت چادرلر بیارلر ، رن کیکلرینی آولارلر ؛ بعضاً دخی بو حیوانلری یاورنی ایکن طوتوب بسیلرلر ؛ رسمده آلشمش کیکلرک دولاشدیغی کورولیور .

فنی اکلنجه

ماصه اوزرنده یانمقده اولان بر مومی روزکارک تأثیریله سونمکدن محافظه آرزوسنه دوشوبده اوستنه بر لانبا شیشه‌سی کچیرەجک مومک بر آز صکره صاراروب سوندیکنی کوررز ، بوحال شیشه درونده‌کی هوانک مختل اوله‌رق علوی انشعاله کافی حالده طوته‌مامسندن ایلری کلیر . شو حاله چاره بولمق آرزو ایتدیکمز کبی یاشیشه‌نک النده لانبالرده اولدیغی کبی بر دلیک بر اقملی ، یاخود شیشه‌نک اوستنه بر تل قویوب تله شیشه‌نک تام قطری قدر وبش سانتیمتره طولنده بر کاغد صوقملی . بو صورت اجرا اولندیغی کبی درحال شیشه ایکی‌یه انقسام ایلمش کبی بر طرفدن هوا دخوله دیکر طرفدن خروجه باشلار ، موم دخی بلا عارضه یانار .

مباحث صحیه وطبیه

چوجوق

چوجغک بدنه‌وبدنجه تربیه‌سی ، وصحتجه تقویه‌سی . معناً وخلقاً اولان تربیه‌سندن اولدر .

یعنی دیمک ایسترم که تربیهٔ معنویه واخلاقیه‌یه نه قدر اهمیت ویریلور ایسه اودرجه وبلکه دها زیاده تربیهٔ بدنیه وجسمانیه‌ده نظرامعاندن دور طوتلمامالیدر . عقل سلیمک بر وجود سالمده اولدیغنی نظر اهمیته آله‌رق حفظ صحت اطفاله چالیشملی‌یز . عمر بشرک ارکن زمانی چوجقلقدر ؛ ایشته حیاتک ایلک بهاری اولان بو دوردن اعتباراً صحتی حفظه آلیشملی‌یز . چوجغک صحتنه خدمت الزمدر . اطفالک تربیهٔ معنویه واخلاقیه‌لرینه نه صورتله بداً ومباشرت اولنه‌جغنی ارباب اختصاصه ترک ایله بز بوراده ، تعمیم طبابت ونشر قواعد حفظ صحت مسلکنه اتباعاً ، چوجغک طلب ایلدیکی قواعد صحیه‌دن ، حقی اولدیغی

صنایع نفیسه‌ده تابلو : چراقلر

تقیدات مدنیه‌دن بحث ایده‌جکز . چوجقلقده اولدیغی کبی حیات بشرك هیچ بر دور وموسمنده بودرجه کثرتلی حادثات وامراض بولنمدیغندن بویله بربحثك اهمیتی وارسته ایضاحدر .

ولادتدن بدأ ایله بلوغه قدر امتداد ایدن چوجقلق ایکی‌یه تقسیم اولنمقده وبر بچق ایکی یاشنه قدر اولوب همان ارضاعدن عبارت بولنان اولکی دوره « طفولیت اولی » وایکیدن اون ایکی اون بش یاشنه قدر سورن ایکنجیسنه « طفولیت ثانیه » نامی ویرلمکده‌در .

بعض مؤلفین طفولیت اولی‌یی ولادتدن یدی یاشنه وطفولیت ثانیه‌یی ایکنجی دفعه دیش سورومی زماندن بلوغه قدر قبول ایلمکده‌در .

چوجغك اوصاف متمیزه‌سی نشو ونماسنده‌کی فعالیتدر ؛ ثقلت وقد وقامت جهتیله اولان بو بویومه ولادته قریب زمانلرده دها سریع دها فعال اولوب بالاخره کسب اعتدال ایدر ایسه‌ده اصلا توقف ایلمز . چوجق ولادتنده ، عمومیتله ۳۰۰۰ غرام ثقلتنده اولوب ایلك ایکی کونده ۱۰۰ غرام غیب ایدر ایسه‌ده بالاخره

بش کون ظرفنده بو ضایعاتی قازانمغله برنجی هفته نهایتنده ثقلتی ولادتده‌کنه مساویدر .

ایلك هفته مستثنا اولمق اوزره چوجغك کوندن کونه اولان بو تزاید ثقلتی مختلف ایسه‌ده وسطی اوله‌رق ارقام آتیه اوزره واقع اولمقده‌در :

برنجی هفته	۱۰ — ۱۱ — ۱۲ — ۱۰
طقوز آیلق	۷ — ۷ — ۸ : ۱۵
آلتی آیلق	٤ — ٥ — ٣ — ۲۰
اون ایکی آیلق اولنجیه قدر	۱ — ۲ — ۳ — ۲٥ آیده ... غرام

بو تزاید یومی ، هر اوچ آیده‌کی کونلر ، تقریبا طقسان کون ایله ضرب اولدقده چوجق وجه آتی اوزره ثقلةً تزاید ایدر :

درنجی ...	۳,۰۰۰ + ۹۰۰ = ۳,۹۰۰ — ۳,۹۰۰
اوچنجی ...	۷,۵۰۰ + ۱,۳۵۰ = ۸,٤٠٠ — ۸,٥۰۰
التنجی ...	۵,۲۵۰ + ۱,۸۰۰ = ۷,۰۵۰ — ۷,۰۰۰
برنجی ارتاج آیده	۵,۲۵۰ + ۲,۲۵۰ = ۳,۰۰۰ غرام ۵,۲۵۰

چوجقلری هر کون یاخود صیقجه اولچه‌رك ، ثقلتلریله ، استفاده ایدوب ایتمدکلرینی اکلامق اصول مستحسنی چوقدنبری اطبا طرفندن قبول اولنمش وبو کون اوروپاده بین العائله اجرا ایدلمکده بولنمشدر . بو خصوصده بالخاصه اعمال اولنان (بوشو) ك میزانی پك موافق اولوب قادرانك نقصانی ایله اوزرنده‌کی اره ثقاتی

اسکیمولرك اوجیلغی

ارائه ایدر . بر کفه‌سنه اولجه ثقلتی معلوم خفیف بر بشیك یرلشدیرلمش یرلی ترازیلرده بو خصوصده قوللانیله بیلور .

انسان عرضا وارتفاعا نشو ونما بولور .

عرضاً وثخناً اولان نشو ونما حیاتك ایلك سنه‌لرنده بطی اولوب ۱۵ : ۲۰ یاشنده زیاده‌لشدیکی کبی ارکك ایچون ٤٠ قادین ایچون ٥٠ یاشلرنده کمالی بولور .

ارتفاعاً اولان نشو ونما ایسه ایلك یاشلرده سریع اولوب کیتدکجه تناقص ، و ۲۰ : ۲٥ یاشنده بتون توقف ایدر . چوجق ولادتنده وسطی اوله‌رق ٤٩٠ میلمترو بوینده اولوب بر یاشنده نشو ونما ۲۰ سانتیمترو ایکی یاشنده نصفاً متناقص ، ودرت بش یاشلرندن بلوغه قدر هر سنه ٥٦ میلمترو واون آلتی ایله اون یدی یاشنه قدر ٤ سانتیمترو وبوندن صکره ایکی سنه‌ده انجق ۲ سانتیمترودر .

۱۱ : ۱۲ یاشنه قدر ارکك چوجقلر قزلردن دها بیوك ودها آغردر ؛ بو یاشدن صکره قزلر چابق نشو ونما بولور وارتفاعاً وثقلةً ارککلری کچرلر ایسه‌ده بالاخره ینه آنلر غلبه چالارلر .

اشخاص میاننده نشو ونماجه اولان اختلاف یالکز عموم بدنه دکل هر قطعه‌یه هر عضوه شاملدر .

(آلفونس برتیللون) بو اساسه بناءً فرانسه حبسخانه‌لرندن کچن ذواتك باشی قطرلریله آیاقلرینك طول وعرضی مساحه ایده‌رك هویتی اثبات ومکرراً جنحه وجنایتده بولنانلری کشف ایلمك اصولنی وضع ایلمشدر .

مساکن وانوابك وتغذی وتعیشك حفظ صحته موافق اولدیغی ممالکده بوی اوزونجه اولدیغی کبی عکسی حالده بویوینلر دها آز بویلیدرلر . چوجقلرك وکنجلرك حفظ صحتیله اشتغال ایده‌رك نشو ونمالرینه دقت ایلمك اهم اموردندر .

صراجه نوعندن اولان امراض ایله اوکورغه کمیکی واویناق یرلر خسته‌لقلری نشو ونمایی توقیف ایدر ایسه‌ده بونلردن اك مدهشی « راشیتیزم » نامنده‌کی قانبور خسته‌لغیدر . معین بر زماندن صکره نشو ونما بوله‌میان (وراثتدن شبهه یوق ایسه) چوجقلرده راشیتیزمدن قورقیلور . صیفیه‌ده اقامت ویالکز سوت ایله تغذی‌یه بالق یاغی وفوسفوریت کلسه وطوزلی بانیویه مداومت سایه‌سنده علت مذکوره برطرف اولور .

هیچ بر خسته‌لغك دخلی اولمقسزین بعضاً چوجقلرك ، بر زمان معیندن صکره ، بویلری بردنبره زیاده‌جه آتار . ایشته بویله‌جه بردنبره زیاده‌لك بر نشو ونمانك صحته ایراث ضرر ایدوب ایتمیه‌جکی موقع مباحثه‌یه قونمش وبو یولده بردنبره بویویان چوجقلرك غایت ضعیف اولوب مفصل

آغریلرندن ، زیاده بر ضعف وتعبدن ، صعوبت هضمدن . خاجان قلبدن ، برون قانەسندن ، قان توکورمەسندن مضطرب اوله‌بیله‌جکلری تحقق ایلمشدر . زیاده سریع اولان نشوونمایی تعدیل کوچ ایسەده عین زمانده سرعت نمو ایله حاصل اولان ضعفه قارشو قوای بدنیەیی تزیید وبونك ایچون‌ده قانلی اتلری ، صووق دوشلره بانیولری ، ژیمناستیق وحرکتی وسائرەیی توصیه ایتملی‌یز .

چوجق ، وجودینك ضعف ونزاکتی سببیله ، اشیای خارجیەدن بالسهوله متأثر اولدیغندن تأثیرات مختلفه آلتنده ظهور ایدوب تداویسی قدر تشخیصی کوچ اولان وبر چوقلرنده حفظ صحت سایەسنده توقی ممکن بولنان بر چوق امراضه ابتلایه آمادەدر . بعضاً ابوینك امراضی چوجقده ظهور ایله خساره حاضر ومهیادر ؛ بو حالده چوجقده ، استعداد مرضی یاخود ابوینده بر مرض کشف اولندقده درحال بعض تدابیره مراجعت لازمدر ؛ تاکه استعداد مرضی فرصت بولوب علنی میدانه آتمسون . تدابیرمذ کوره وراثتدن شبهه ایدیلان امراضه کوره دکیشور [*]

بر چوق چوجقلرده دیشلرك سورمەسی یالکز سالیەنك آقمەسی کبی علائم ایله بللی اولور . بو حالده چوجقلر پارماقلرینی بی قرار آغزلرینه کتورور واللرینه کچوردکلری شیلری چیکنرلر .

بو حالده ایشی طبیعته براقەرق چوجغك النه فیل دیشندن بوینوز وسائرەدن معمول اولوب دیشه سوردیرمکله مشهور اویونجاقلری ویرمکدن احتراز ایتملیدر ؛ زیرا بونلرك دیش اتلرینی قاتیلاشدیرمەسی محتملدر . اکر چوجغك النه مطلقا برشی ویرمك لازم ایسه بونك یوموشاق ومثلا خطمی کوکی اولمسی مرجحدر . لکن دیشلر علی‌الاکثر بعض عوارض ایله سورور : بی قرار سالیه آقار ، دیش اتلری

[*] (وراثت) رساله‌سنه مراجعت اولنه .

و آغزك ایچی قیزاروب الهابلشیر ، چوجغك حرارتی زیادەلشیر ، بعضاً ایسه چوجق زیاده بر ضعفه دوشر ، بو صورتده یاپیله‌جق شی دیش اتلری اوزرینه کونده بر قاچ کره اوچ غرام نظر یاخود قلور پوتاس ایله ۳۰ غرام غلیسیرین دن عبارت بر مخلوطدن سورمك وبر قاچ کون چوجغك یییه‌جکنی آزالتمق ، حرارت خارجیه شدید وبارد ایسه چوجغی اوطەده طوتمق ، زیاده بر چارپنتی وضعف کوریلیور ایسه اکا کوره تداوی ایلمك لازمدر . بعضاً بالاده مذکور عوارضه جملهٔ عصبیه وهضمیه وتنفسیه وسائره طرفنده ظهور ایدن علائم وحادثات مرضیەده منضم اولدیغندن معده عفونتی ، قیلر ، اسهاللر ، انقباض ، نزله ، کوز آغریلری ، قولاق آقمەسی ، اندفاعات جلدیه ، اختلاجات میدانه کلیر . لکن طفولیت اولی‌ده ظهور ایدوب بر چوق اسبابدن ایلرو کلن کافهٔ امراضی ، اعراض مسرودەیی دیش سورمەسنه عطف ایتمیه‌رك اکا کوره تداوی ایلمك لازمدر . قی واسهال واختلاجات اصولی داخلنده تداوی اولنه‌جغی کبی دیش اتلری اوزرینه خطمی کوکی مطبوخی یاخود خشخاش صونی یاخود دها ایوسی اساسی زعفران وآفیون روحندن یاپلمش بر شروب سوریله‌جك اولور ایسه هم دیشلرك سورمەسی تسهیل اولنور همده آغریلرك اوکی آلنور .

صرف سوت استعمالندن فراغت ایله هرکسك معیشتنه یاقلاشه‌جق بر نفقەیه دوامه سوتدن کسمه ، فطام دینور . چوجق نه‌یه سوتدن کسیلیور ؟ اولا ، اوله‌بیلورکه والده یاخود سوت ننەسنك سودی چکلمشدر . ثانیا ، اوزون بر ارضاعك تأثیریله حصوله کلن ضعف — هنوز بدأ ایدن بر حمل — شدید بر انفعال نفسانی یاخود بر خسته‌لق سببیله سوت آزالیر . لکن چوجق یشجه ایلرولمش وعادی بر معیشته تحمل ایده‌جك براقتداری کسب ایلمش اولدیغی حالده انجق سوتدن

ممەدن کسمکه مساعده ایدیلور . عکسی حالده وقتسز عك یدیرلمش اولورکه بونك مضرتی پك آشکاردر . سوتدن کسمکه الك اساسلی سبب چوجغك نشو ونماسی سببیله صلب اغدیەیه محتاج اولمسیدر . وقتنده صرف سوده ، ممەیه دوام اولنه‌جق یرده سائر اغدیەیه مراجعتدن حاصل اولان مضرت قدر زماننده سوتدن ، ممەدن کسمەمك‌ده مضردر . سوتدن کسمك ، چوجغك اغذیهٔ سائرەیه اولان احتیاجاتی حس ایتمك ایچون هضمسزلغی توقف نشو ونمایی بکلمەملیدر ؛ چوجغك یاشنه وقوتنه کوره حرکت ایتملیدر .

بر چوجغی نه‌وقت ممەدن ، سوتدن کسملیدر ؟ سکز آیدن اول اصلا کسمه‌ملیدر .

مابعدی‌وار

دوقتور بسیم عمر

خاور

{ ملی رومان }

محرری : احمد احسان

« مابعد وانتها »

جکر پارەمی همان آلوب ایاستافونوسەدەکی اوی تخلیه ایلیەرك یالی‌یه کلمك استدم : حافظه قادین مانع اولدی ، بر قاچ وقت بزی راحتسز ایتمیکزده کندیمزی طوپلیه‌لم دیدی .

اولادمی حافظه قادینك رجاسی اوزره ایاستافونوسەدەکی خانەده براقدم ؛ زیرا یاغمه یالی‌یه آلوب احتیاجاتنه کفایت ایلیه‌جك حالده وقفاده دکلدم . خاوری اقامتکاه ابدیسنه ترك ایتدکدن صکره طبیعی بردها ایاستافونوسه رجعت ایتمش ایدك فقط او اوك قپوسندن کیرمك بنجه قابل اولمدی ، ایچری‌یه آدیم آتەمدم . وقت پك کیج ایدی صوك قطاره یتیشوب استانبوله کلدم اما یالی‌یه کیده‌جك واپور یوق ایدی ؛

سرکه‌جیدن بر قایق بولدم ؛ حصار یولنی طوتدم .

قایقده‌کی حالمی کورن آدم بندن حقیقةً اورکر ایدی ، هپ دندی کندیمه سویلنیور ، نه‌یاپدیغمی نه‌کوردیکمی بیلمیوردم . یالی‌یه یناشدیغمز زمان حرم طرفنده ضیا کوردم . متحیر اولدم اوطەمه چیقدم ، خانمك بروسەدن عودتی رجب اغادن خبر آلدم . اوت ، بم اویله دلی کبی حرکتمدن دوچار اندیشه اولەرق آرقەم صره کلمش ایدی ، اینك بویله اولدیغنه اصلا تردد ایتمیوردم . کتبخانەمه کیرمشیدم ؛ قپو آچلدی ، سعدیه کوروندی ، اوقدر صارارمش صولمش ، مدهش بر حالده بولنمش اولملی‌یم که سعدیه بنی کوردیکی آنده بیوك برندای حیرت چیقاردی . هیجانله صوردی‌که

— نه اولدی !

— اولدی !

— اولدیمی ؟

— اوت ، مقتولاً !

حیثیتله بر حرکت اجرا ایتدی .

— ای چوجق ؟

— بر حیات .

— زەده ؟

— اناسنك ترك حیات ایتدیکی یرده !

سعدیه برشی دها سویلمدی ؛ فقط قادینلرده‌کی حسیات غرضکارانه معلوم یا ؛ کوزلرینك بر مسرت وحشیانه ایله پارلادیغنی کوردم ، بو حال قلبمی پارچه‌لدی .

زوجەم کتبخانەدن چیقدی ؛ اولدیغم یرده قالدم .

بوندن صکره ینه اسکی طرز حیاتی الدم اما روحه تابع اولمیان بر وجودکبی ایدم . اشته سزكده استغرابکزی مرافکزی دعوت ایدن بو اولمشدر . واپوره بینوب استانبوله کلیورم ؛ ؛ احبابی کوریورم ، آنله کزیورم ؛ فقط فکرم برابر دکلدر ، صانکه قالب بیروحم . اوکوندن بری ده آلتی کون کچدی ، فقط نصل کچدیککندن خبردار دکلدم ؛ زوجەمی ایسه هیچ کورمدم ، صورمدم زیرا اواقشام انظارنده کوردیکم

مسرت وحشیانه بنی صوك درجه دلخون ایلمش ایدی . ایکی دفعه ایاستافونوسه کیتدم اولادمی کوردم ؛ حافظ قادین چوجقله برابر قسطمونی‌یه کیتمەکی‌بوکون تکلیف ایتدی . بر جواب ویرمدم نه دییه‌جکمی ده بیلمیورم .

هله بوکیجه بر آز کندیمی ای‌بولیورم قلبمی بارثقیلی التنده زبون ایدن برسری سزلره فاش ایتدم ده راحتلشدم . کمال صبرله حکایەمی دکله دیککزدن دولایی تشکر ایلرم .

راجی افندی صوصدی .

آرتق سویلیه‌جکی قالمامشیدی . اویله فلاکتلر واردرکه انسان موجب تسلیه سوز بولمقدن عاجز قالیر . اشته راجینك فلاکتی‌ده بونوعدن ایدی ، کیمسه مقام تسلیەده سوز سویلمکه جسارت بوله‌مدی ، درت ارقداش ساکتانه یرلرندن قالقوب راجینك الندن طوتدیلر دوقتور دیدی‌که :

— اعادهٔ استراحت ایچون زمانه محتاجسك ! فقط چوجغی دوشونملی .

— دوشونیورم . هایدیکز ، سزده آرتق یاتکز الله راحتلق ویرسون رسام رائف افندی صوردی‌که :

— رسمی وارمی ؟

— وار !

— اویله ایسه ینه بختیارسك !

کوریلیوریا ؛ هرکس صنعتیله مشغول واو یولده سوز سویلمکله مألوفدر .

مسافرلر حاضرلنمش اوطەلرینه چکلیورلردی ، راجی افندی حاجی شکری‌یی آلیقویەرق :

— سن دور ، سویلیه‌جکم واز .

دیدی . حاجی شکری ایله راجی یالکز قالدیلر ؛ شکری افندی راجی‌یی تدقیق ایتدی ؛ زواللینك وجهنی غایت شدید آثار حزن ومأیوسیت استیلا ایتمش ایدی . حاجی شکری صوردی‌که :

— دوغریسنی سویله ! تلف نفسی قوریوردیمیسك ؟

— نیچون صوریورسك ؟

— نیچون سربست جواب ویرمیورسك ؟

راجی آجی آجی کولومسەدی ؛ دیدی‌که :

— سربست جواب ویرمیورسك دییورسك ، حالبوکه بن شمدی‌یه قدر سندن برشی صاقلادیمی ؟

— صاقلادك آ ؟ باق ایکنجی ازدواجك مسئلەسنی دها بواقشام سویلدك : اکر وقتیله خبر ویرمش اولسه ایدك برابر دوشونور ، برابر چاره بولوردق .

— اوت ، خطا ایتدم . فقط کچمشه ماضی دیرلر . ناقابل تعمیر اولانله اشتغال بی فائدەدر .

— اویله‌در .

— عاقبت مدهشه بنی دکشدیردی ، کابوسه دوشدم صانیورم . آرتق آدم وارکك دکلم ! باشم بن‌ده دکل ! نه یالان سویلیه‌یم ، تلف نفسی‌ده قوردم ، فقط بر قاچ کون اقدم . . .

— شمدی !

— او فکردن اثر یوق ! زیرا اولادم وار ، هم اویله فکرده اولسەم سزلره نقل سرکذشت ایلرمیدم ؟

راجی رؤیاده کبی لقردی ایدییوردی . سوزده دوام ایله دیدی‌که :

— سز کورمدیکز قونوشمدیکزکه او کوچوجك قابلك ، او تعلیم وتربیهٔ مخصوصه کورمامش جاهل ، صاف قیزجغزك دکرینی ، محتوی اولدیغی حصائلی تقدیر ایلیه‌بیله‌سکز . آه قرداشم ! بن بونلری دوشوندکجه کندیمی ضبط ایلیه‌میورم ، دورەمیورم . خاطرەسی بیوك بر عذاب وجدانی شدید بر جریحه کبی شو قلبمدن اصلا چیقەمیه‌جقدر !

— کندی‌ده دیمش آ ؛ وفاتی بلکه‌ده سنك ایچون موجب راحت اوله‌قدر ، او قیز سعادتکه مانع ایمش ، سعادت عائله‌کی تقسیم ایلیورمش . . . او حالدن بیزار قالسه ایدك ، نادم اولسنه ایدك ، یورولسنه‌ایدك نه یپاردك ؟ هم بوسوزلرك‌ده

لزومی یوق ! شمدی بشقه‌لری ، سکا قالان اولادی دوشوك . . .

— بن ده سکا اوندن بحث ایتمك استیورم .

— نه کبی .

— اولادمی سکا امانت ایلیه‌جکم .

— سن وارکن بکا نه‌دن ؟

— اویله اما ، کیم بیلیر . . . یارینه نه اولور نه اولمز . . .

راجی بو یولده سوزلرینك حاجی شکری‌ده‌کی شبهه‌لری تزیید ایلدیکنی اکلادی ، دیدی‌که

— حاجی شکری ، عقلکه کلنلرك فکرمدن اوزاق اولدیغنه قطعیاً امین اول . یالکز فرط نومیدی‌یه مستغرق بولندیغم ایچون کندمدن اورکیورم ، اولادمی زیر حمایه‌که تودیع ایتمکی برصدای درونی بکا توصیه ایتدی . اشته بن ده سویلدم . امین اولدك آ ؟

— اولدم .

— آرتق سن ده یتاغکه کیت بن ایسه اویویه‌میه‌جغم .

— اویله ایسه یارینه قرداشم .

— ۲۹ —

اوچ کون دها کچمش ایدی .

ساعت سکزی ووردی . صباح اولمسی یقین ایدی . قوجه یالیده درین سکون حکمفرما ایدی ؛ خارجده دخی سکوت تمام بولنیور ایدی . هواده غایت ساکن اولدیغندن دکزبیله عادتا اویویوردی .

کرکوکی زاده راجی کتبخانه‌سنده ماصه‌نك باشنده اوطورمش . یانان لامبانك ضیاسنه مستغرق اوله‌رق صانکه خارجده‌کی سکونی دکلیوردی .

حاجی شکری دوشدیکی شبهه‌لرده حقلی ایدی ، راجینك دماغی برچوق فنا فکرلر بورومشیدی ، خاورك اقامتکاه ابدیسی نظرینی ، فکرینی وجودینی جلب ایلیوردی ، خاور راجینك حافظه‌سنده برحیات دوریور ، صانکه قیز حالا زوجه

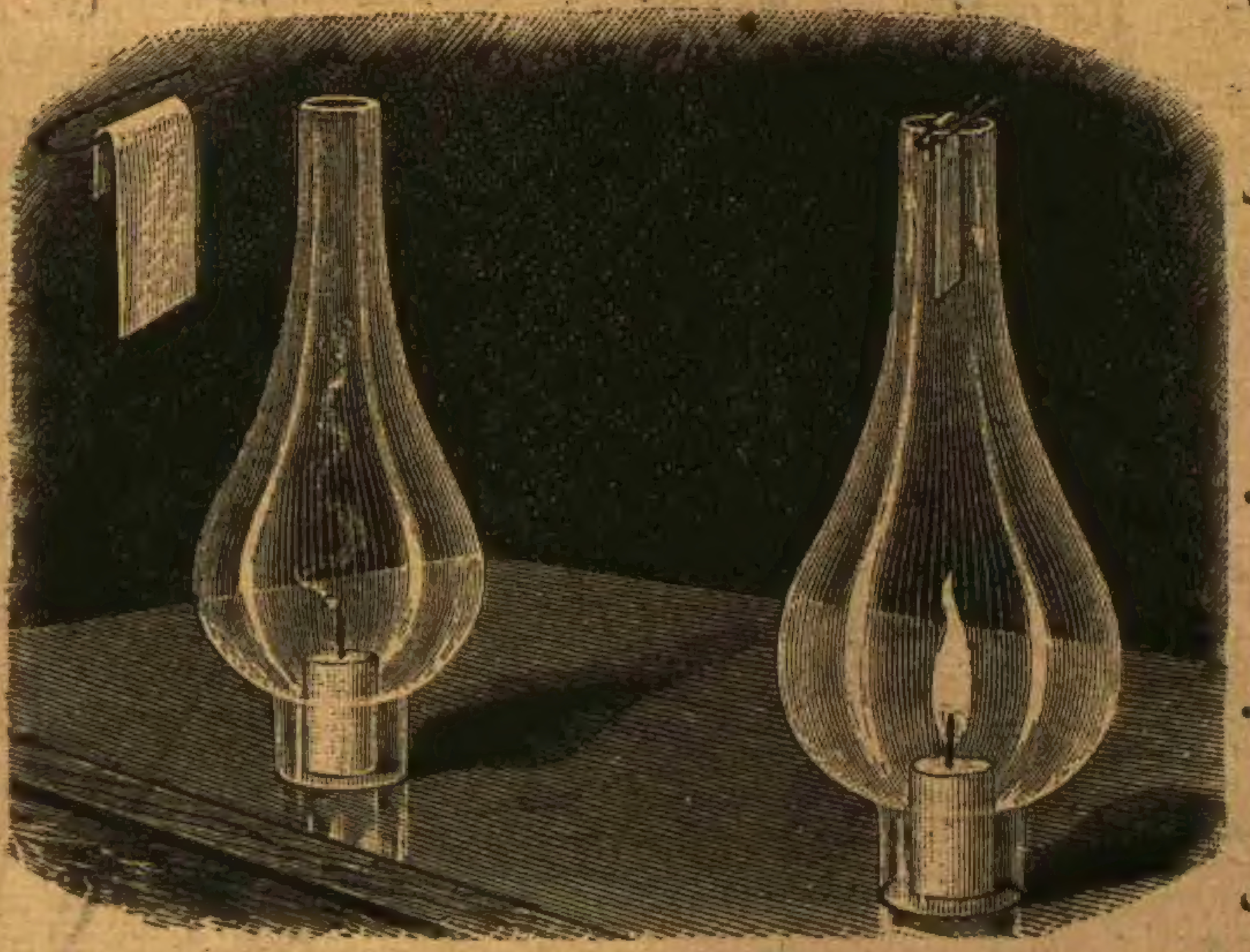

فنی اكلنجه

آهو کوزلریله باقیور ، راجینك تکمیل وجودینی رعشه‌یه دوشورن صدای لطیفیله چاغرییور .

راجی بعضاً دوشونیور ، عجبا رؤیاده دکلی‌یم دییور . خاورك مجروحیتی وفاتی برطاقم خیالات اولمسون ؟

حقیقت بنه راجینك پیشکاهنده دهشتله تجلی ایتدی . حقیقت اوقدر ظالم ایدی‌که راجی ایچون کال مأیوسیتله بویون بوکمکدن بشقه چاره قالمامشیدی . ماصه‌نك کوزندن کاغد چیقاروب برمکتوب یازدی . مکتوب یکرمی سطردن زیاده اولدی ، اهتزازلی ال سطرلری تعقیب ایلرکن اوقدر تتره‌یوردی‌که مکتوب صاحبنك النه کیتدیکی زمان مطلقا بیوك بر مشکلاتله اوقویه بیله‌جك ایدی . مکتوبی ظرفه قویدی ، اوستنه :

قرداشم حاجی شکری‌یه

عباره‌لرینی‌ده یازدی . بعده برمکتوب دها یازدی ، بومکتوبی احاطه ایدن ظرفك اوستنه ایسه :

زوجه‌م سعدیه خانمه

کلمه‌لری یازلمشیدی . مکتوبلرینی ماصه‌نك اوستنه براقدی ، تکرار استغراقه دالدی ؛ چوقدن صباح اولمش ایدی . حالا راجینك لامباسی یانیورایدی ، ساعت اونبری ووردی ، ساعتك صداسی راجی‌یی حال استغراقدن اویاندیردی ؛ خائفانه اطرافه باقدی ، یازیخانه‌نك دیکر کوزینی چکدی . ایچندن فیل دیشی صابلی بر رووولور چیقاردی . راجینك سیماسی مسرتله پارلادی ؛ کندی کندینه دیدی‌که :

— نقدرده قولای ! برثانیه‌ده هرشی بیتر . زواللی خاور ؛ اوکا نسبةً حکمسز آجی چکدم . ای سعدیه . . .

بو راجی مشکوك بر نقطه‌ٔ استفهام ایدی ، نه‌دیه‌جك ؟

شو جهت راجی‌نی قرارینی اجراده تسریع ایتدی . یرندن قالقوب برقولتق صندالیه‌سنه یاصلاندی . یواش یواش رووولوری شقاغنه دوغری قالدیرمغه باشلادی . بوآناسنده اوموزی اوستنه برال دوقاندی . خفیف برصدا دخی :

— راجی !

دیدی آرقه‌سنه دوندیکی زمان کوردیکی منظره‌یه کوزلری ایناناممدی . قپونك اشیکی اوستنده یاشمقلی فراجه‌لی سعدیه دورییور ، قوجاغنده دخی بر چوجق طوتیوردی ، راجینك رووولوری الندن دوشدی ؛ برقاچ آدیم ایلری آتلدی ، چوجنی طانیدیغی کبی :

— اولادم !

دیه حایقیردی ؛ سعدیه چوجنی راجینك قوللری آره‌سنه وضع ایتدی ؛ برطور شفقتکارانه ایله :

— اوکسوزدر ، سزه اولان محبتم عشقنه والده‌سی بن اوله‌جغم !

دیدی . راجی لقردی سویلمکه مقتدر اوله‌مدی . اوغلی برقولی اوستنده طوتوب زوجه‌سنی آغوشنه چکدی ؛ دوداقلری حزین برهیجان ایچنده یکدیکره تماس ایتدی .

— انتها —

احمد احسان